

7. SINIF

SOSYAL BİLGİLER TESTİ - 3

1. Osmanlı tarihinde ilk defa Lale Devri ile Batı kültürü ve kurumlarına yoğun bir ilgi başlamıştır. Lale Devri'nde Osmanlılar, Batılılar ve bilhassa Fransızlarla iyi ilişkiler kurmuşlardır. Lale Devri'nde birçok yenilik yapılmıştır. Bu dönemde ilk kez Avrupa'da geçici elçilikler oluşturulmuştur. İlk kez "çiçek aşısı" uygulanmıştır. Çini atölyeleri açılmıştır. 1720 yılında tulumbacıların yerine "itfaiye teşkilatı" kurulmuştur. İtfaiye teşkilatı Osmanlı tarihinde batı örnek alınarak kurulan ilk teşkilat olmuştur. Said Çelebi ile İbrahim Müteferrika 1727'de ilk Osmanlı matbaasını kurmuştur. Matbaa sayesinde kitap sayısı artmış ve fiyatı ucuzlamıştır. Bilginin yayılması kolaylaşmıştır.

Bu bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Diplomatik ilişkilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır.
- B) Kültürel alanla ilgili çalışmalar önem kazanmıştır.
- C) Toplum sağlığını ilgilendiren gelişmeler olmuştur.
- D) Askeri kurumların işleyişinde değişim yaşanmıştır.

2. **İstanbul'daki İmaretler**

İstanbul'da okullardan sonra en önemli yapılar imaret denilen bakımevleridir. Bunlar fakir ve bakıma muhtaç insanların doyurulması için yaptırılmışlardır. Bir aşçı, fakir ve bakıma muhtaç insanlara burada yemek hazırlar. Düzenli olarak her isteyene etle karışık pirinç yemeği, suyla karıştırılıp mayalanan irmikten yapılan "boza" adındaki içecek ve bir somun ekmek dağıtılır. Bu bağıştan zengin, fakir, Hristiyan, Yahudi veya Türk ayrımı yapılmadan herkes yararlanır. Ayrıca önemli camilerin ve mescitlerin yakınında genelde herkese açık olan konukevleri bulunur. Yabancılar buraya atları, uşakları ve beraberlerindeki eşyalarıyla yerleşebilirler. Bu konukevlerinde de yolculardan ücret alınmaz. Konuk burada sadece yağmurdan, fırtınadan korunma ve konaklama imkânı bulur.

Bu bilgilere göre,

- I. Hoşgörüye dayalı bir anlayış mevcuttur.
 - II. Yoksullara hizmet veren bir kurum vardır.
 - III. Azınlıklara birçok ayrıcalık tanınmıştır.
- yargılarından hangilerine varılabilir?**

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. Osmanlı padişahları devleti kötü gidişattan kurtarmak için bir takım ıslahatlar yapmıştır. Aşağıda yapılan yeniliklerden bazıları yer almaktadır.

III. Selim, Avrupa tarzında Nizamı Cedid adıyla bir ocak kurdu.

II. Mahmut döneminde Avrupa'ya ilk kez öğrenciler gönderilmiştir.

II. Abdülhamit'in emriyle Ziraat Bankası resmen kuruldu.

Buna göre yapılan yenilikler ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ordunun ıslahı için askeri alanda çalışmalar yapılmıştır.
- B) Osmanlı'da batı tarzında eğitim veren okullar açılmıştır
- C) Tarım ve hayvancılığı destekleyecek önlemler alınmıştır.
- D) Eğitim ve kültür alanında önemli ıslahatlar yapılmıştır.

4. "Türkler, çok hayırsever bir millettir. Çeşmesiz sokak yoktur. Hepsi hayrattır. Köylerde, yol üzerinde, hatta çöllerde çeşme yaptırmışlardır." (Ermeni rahibi Simeon)

"Bir Türk kervansarayına indim. Üç gün bedava yiyip oturdum. Hristiyanlar da aynen Türkler (Müslümanlar) gibi kabul görüyordu." (Villamont)

"Türk hayır eserlerinin hayvanlara mahsus olanları da vardı. Her tarafta hayrattan geçilmez. Zengin Türkler bol bol sadaka verirler. Zaruretlerini söylemekten kaçınanları arayıp bulur, bilhassa onlara yardımdan zevk alırlar. Borçlunun borcunu öderler. Yoksul komşularını gözetirler. Herhangi bir hayvanın acı çekmesine asla izin vermezler. Köpek ve kediler için vakıf yaptıranlar vardır." (de Thevenot)

Buna göre, bu kişilerin Osmanlı toplumunun hangi özelliği hakkında yorum yaptığı söylenemez?

- A) Ayrıcalıklı
- B) Yardımseverlik
- C) Hoşgörü
- D) Dayanışma

7. SINIF

SOSYAL BİLGİLER TESTİ - 3

5.

Gazete Avrupa'da büyük yeniliklerin başlatıcısıdır ancak Osmanlı toplumunda yerine getirdiği görev Batı'ya göre daha kapsayıcı boyutlardadır. Gazete kitabın gördüğü fonksiyonu da yerine getirmiştir. Adeta bir broşür hacmine ulaşan uzun makaleler, gazetenin kitap yerine kullanıldığını göstermektedir. Osmanlı aydını, Avrupa karşısında geride kalmış ve dağılmakta olan bir devleti ayakta tutmaya çalışan, acelesi olan bir aydındır. Bunun için toplumu bir an önce ilerletmek, devleti kurtarmak için büyük bir enerji ile her konuda yazmaya çaba göstermiştir. Bu çabaların halkın önüne çıktığı yerler de gazetelerdir.

Osmanlı Ansiklopedisi Tarih/Medeniyet/Kültür C.6 s.115 (Düzenlenmiştir)

Bu parçaya göre gazeteler ile ilgili yapılan, aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Gazeteler Avrupa'da yeniliklerin başlangıcı olarak kabul edilmiştir.
- B) Osmanlı toplumunda gazetelerin yerine getirdiği görev daha kapsayıcı boyuttadır.
- C) Osmanlı aydınları gazeteleri kullanarak devleti ayakta tutmaya çalışmışlardır.
- D) Takvim-i Vekayi gazetesi Osmanlı Devleti'nde çıkarılan gazetelerin ilkidir.

6. 1718-1730 tarihleri arasında Osmanlı Devleti'nde yaşanan Lâle Devri birtakım yeniliklerin yapıldığı bir dönemdir. Bu dönemde İbrahim Müteferrika tarafından Osmanlı'ya matbaa getirilmiştir.

Matbaanın Osmanlı'ya getirilmesiyle,

- I. Büyük kütüphaneler kuruldu.
- II. Bilginin yayılması kolaylaştı.
- III. Batı dillerinden birçok eser Türkçe'ye çevrildi.

Lâle Devri'nde meydana gelen bu gelişmeler aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Kültürel
- B) Dini
- C) Siyasal
- D) Ekonomi

7.

Gazi Atik Ali Paşa Camii

“Çok zarif ve kıymetli taş ve mermerlerle yaptırılan bu caminin benzerini görmek hemen hemen imkansız. İç kısımda fevkalade sanatkârane inşa edilmiş. Cami tertemiz, yerde yahut halıların üstünde bir damla kandil yağı görmek mümkün değil.

Hans Dernschwam

Osmanlı ülkesini gezen Seyyah Hans Dernschwam'ın Gazi Atik Ali Paşa Cami'si ile ilgili söylediği bu sözlerden hareketle;

- I. Osmanlı'da temizliğe önem verildiği,
- II. Osmanlı'da mimarinin en gelişmiş sanat dalı olduğu,
- III. Osmanlı'da camilerin aydınlatılmasında kandil kullanıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

7. SINIF

SOSYAL BİLGİLER TESTİ - 3

8. II. Mahmut'un;

- Divanı kaldırarak yerine nazırlıklar (bakanlıklar) kurması,
- Yeniçeri ocağının kaldırılması,
- Karantina uygulaması getirilerek salgının önlenmesi

faaliyetlerinin aşağıdaki alanların hangisine yönelik olduğu söylenemez?

- A) Sağlık
- B) Eğitim
- C) Askeri
- D) Yönetim

10. II. Mahmut döneminde yapılan bazı yenilikler şunlardır:

- İlk Türkçe resmi gazete "Takvim-i Vekayi" yayınlanmaya başlandı.
- Divan-ı Hümayun kaldırıldı, bakanlıklar kuruldu.
- İlköğretim zorunlu hale getirildi.

Bu bilgilerden hareketle II. Mahmut döneminde;

- I. Siyasi,
- II. İktisadi,
- III. Eğitim,
- IV. Haberleşme,
- V. Askeri

gibi alanların hangilerinde değişim yaşanmamıştır?

- A) II ve V
- B) III ve IV
- C) II, IV ve V
- D) I, III ve V

9. Tulumbacılık hevesi o kadar yayıldı ki zamanın futbol kulüpleri ve taraftarları arasındaki rekabet, tulumbacı taraftarları arasındaki mücadelelerin yanında sönük kalırdı. Tulumba mahallelerin ve semtlerin sembolü haline gelmiştir.

---- olur biz ---- a gideriz.

Düz ovada keklik gibi sekeriz.

Yokuşlarda şahin gibi uçarız.

Sandık sandıklar içinde çok şanımanız var.
Hazreti Mevla'ya yalvaramız var.

Beyoğlu'ndan kalktık sandık selamet.
Galata'ya vardık koptu kıyamet.
Hurşit Reis sandık sana emanet.

Sandık sandıklar içinde çok şanımanız var.
Hazreti Mevla'ya yalvaramız var.

Sosyal Bilgiler Ders Kitabı

Osmanlı Devleti'nde "Tulumbacılar Ocağı'nın" hangi toplumsal olaya müdahalesi anlatılmaktadır?

- A) Çığ
- B) Heyelan
- C) Yangın
- D) Erozyon

11. Aşağıda Osmanlı Devleti'nde yapılan yenilikler ile ilgili alanlar ait bir tablo verilmiştir.

	Osmanlı Devleti'nde yapılan yenilikler	İlgili olduğu alan
1	1851 yılında buharlı gemi sayısı artınca Şirket-i Hayriye kuruldu.	Ulaşım
2	1840 yılında ilk kez Edirne-İstanbul arasında hizmet veren Posta Nezareti kuruldu.	İletişim
3	İlk telgraf 1853-1856 yılları arasında yaşanan Kırım Savaşı'nda kullanıldı.	Haberleşme
4	1863 yılında çiftçilerin yaşadığı zorlukları gören Mithat Paşa, Memleket Sandıkları'nı kurmuştur.	Mimari

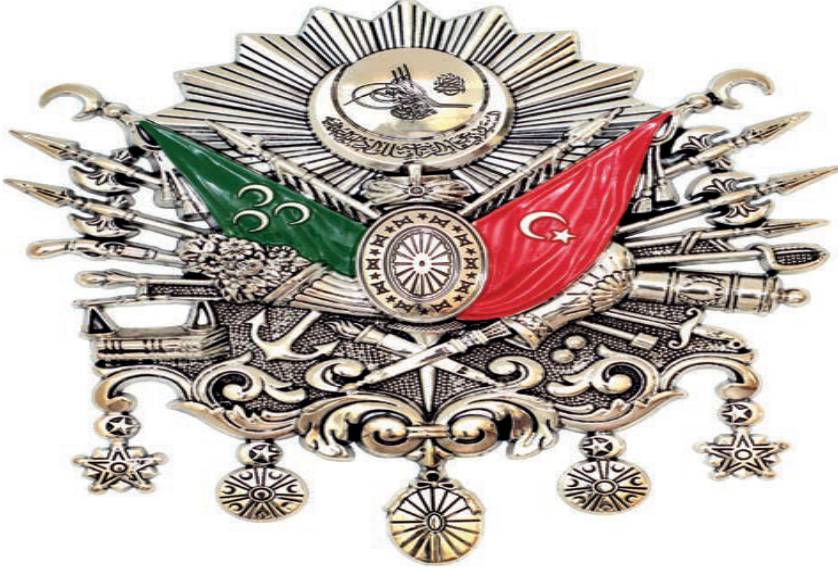
Osmanlı Devleti'nin 19. yüzyılda yaptığı yeniliklerden hangisinin ilgili olduğu alanda yanlışlık yapılmıştır?

- A) 1- Ulaşım
- B) 2- İletişim
- C) 3- Haberleşme
- D) 4- Mimari

7. SINIF

SOSYAL BİLGİLER TESTİ - 3

12. Aşağıdaki Osmanlı Devleti'nin armasını inceleyiniz.

Osmanlı Arması

Osmanlı Devleti arması ya da Osmanlı arması, 19. yüzyılda Birleşik Krallık (İngiltere) geleneğindeki nişanlardan etkilenilerek Osmanlı Devleti için hazırlandı. Osmanlı döneminde Sultan Abdülmecid tarafından kullanılan ve daha sonra Cihan İmparatorluğu'nun sembolü haline gelen Osmanlı arması, ince detaylar düşünülerek hazırlanmış simgelerin bir harmanıydı. Otuzdan fazla simge armada temsil edilmektedir. Herbir simgenin bir anlamı bulunmaktadır. Osmanlı nişanının son hali, 17 Nisan 1882'de Sultan II. Abdülhamit tarafından yürürlüğe konmuştur.

Osmanlı Devleti'nin "Arması" ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Madalyonların asılı olduğu aksamlar, Osmanlı kültürünü temsil eder.
- B) Ay yıldızlı Türk bayrağı, Osmanlı'nın Dünyadaki bütün Müslümanların koruyucusu olduğunu temsil eder.
- C) Çiçek motifleri Osmanlı Devletinin istimalet politikasını (huzur ve hoşgörü) sembolize eder.
- D) Armada yer alan terazi, Osmanlı Devleti'nin hukuk ve adalet anlayışını temsil eder.

YAYIN KURULU	
Merdal AKSOY	Diyarbakır Ölçme Değerlendirme Merkezi
Ali AÇIKGÖZ	Mehmet Akif Ersoy İmam Hatip Ortaokulu
Bilal BAŞCAN	Şehit Öğretmen Nuriye Ak Ortaokulu
Cemile AKGÜNDÜZ	Mevlana Halit Ortaokulu
Nurettin ÜRE	Şehit Haşim Türkoğlu İmam Hatip Ortaokulu
SEYFETTİN ÖZBEK	İnönü Ortaokulu
Meral AY	Göksu Ortaokulu
Remziye Sevim	Hattat Hamit Aytaç Ortaokulu

1. D 2. A 3. B 4. A 5. D 6. A 7. C 8. B 9. C 10. A 11. D 12. B